

Årsredovisning 2025

Äldrenämnden

Innehåll

Sammanfattning	3
Händelser av väsentlig betydelse	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
Mål och uppdrag	6
God ekonomisk hushållning	12
Väsentliga personalförhållanden.....	16
Förväntad utveckling.....	18
Konkurrensutsättning	19
Intern kontroll	20
Bilagor.....	23
Kommunfullmäktiges indikatorer	23
Nämndindikatorer	23

Sammanfattning

Äldrenämnden hade fem nämndmål för 2025. Nämnden bedömer att målen ”Kommunen har en god ekonomisk hushållning som säkerställer maximal nytta för invånarna av insatta medel” samt ”Äldre har möjlighet att välja bland utförare av god kvalitet inom hemtjänst och särskilt boende” har uppnåtts i hög grad. Nämnden bedömer att övriga tre nämndmål delvis har uppnåtts.

Äldrenämnden har under året genomfört flera insatser för att förbättra kommunens äldreomsorg, stärka tryggheten och effektivisera verksamheten. Arbetet med att öka valfriheten inom nämndens verksamheter har fortgått under året och sedan första april har nämnden infört lagen om valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende. Det innebär att äldrenämndens verksamhet är konkurrensutsatt och cirka 50 procent av insatserna vad gäller särskilt boende och utförda insatser inom hemtjänsten sker hos externa utförare.

Under året har nämnden infört olika tekniska lösningar för att öka kvalitet och effektivitet i verksamheten samtidigt som det skapar trygghet för brukarna. Arbetet utifrån nämndmålen och tillhörande strategiska aktiviteter har följt plan.

Nämndens driftbudget för året uppgick till 943,3 miljoner kronor (mnkr). Nettokostnaderna för året uppgick till 895,4 mnkr, vilket innebar en minskning med 34,4 mnkr (3,7 %) i jämförelse med föregående år. Detta beror främst på minskade personalkostnader inom verksamheterna i egen regi men också på högre intäkter för taxor och avgifter samt högre bidragsintäkter under året. Samtidigt har kostnaderna för köp av platser inom särskilda boenden ökat sedan föregående år, på grund av ökade volymer.

Nettokostnaderna för året innebar ett överskott i förhållande till budget med 47,9 mnkr (5,1 %). Överskottet var i huvudsak ett resultat av att verksamheten beviljades och kunde nyttja fler och större bidrag än vad som var känt vid tidpunkten för budgetering, men även av att verksamheten beviljades att nyttja vissa kvarvarande bidrag från föregående år. Äldrenämnden har inte genomfört eller beställt några investeringar under året.

Händelser av väsentlig betydelse

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär nya möjligheter och uppdrag för socialtjänsten. Äldrenämndens ansvar omfattar att bedriva socialtjänst och hälso- och sjukvård till personer över 65 år enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Syftet med den nya lagen är att socialtjänsten ska bli mer kunskapsbaserad, jämställd och lättillgänglig, förebyggande samt nå invånare tidigt med insatser, för att förebygga ohälsa ensamhet och ge möjlighet för de äldre att bo kvar hemma.

Äldrenämnden har sedan första april infört lagen om valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende. Alla privata utförare i Haninge har gått in i LOV-avtalet. Det har även tillkommit fem privata utförare med verksamhet utanför kommunens gränser. Sammantaget finns det nu elva privata boendeenheter samt kommunens sex egna enheter att välja mellan för brukarna.

För att kunna fokusera mer på nämndernas kärnuppdrag och få ett närmare ledarskap har social- och äldreförvaltningen delats upp i två förvaltningar under året, socialförvaltningen och äldreförvaltningen.

Under hösten togs beslut om förändrad organisation för den kommunala hemtjänsten. Hemtjänsten i egen regi har under flera år haft ekonomiska utmaningar, med återkommande underskott i budgeten och också haft svårigheter att nå uppsatta mål för kvalitet och attraktiv arbetsgivare. Syftet med den förändrade organisationen, som bygger på ett närmare ledarskap, är att säkerställa att hemtjänsten i egen regi levererar service och omsorg av god kvalitet till individer i behov av hemtjänst som är både ekonomiskt hållbar och attraktiv för personalen.

För att klara ett ökat behov av insatser för en åldrande befolkning söker äldrenämnden ständigt efter nya tekniska lösningar. Samtliga vård- och omsorgsboende i kommunal drift har under året utrustats med ett sensorbaserat larmsystem som ger bättre kvalitet för de äldre, förbättrar nattsömnerna, minskar risken för fall, systemet bidrar även till mer effektiv planering av insatserna. Ny teknik ger både ökad trygghet och effektivare bemanning.

Av samma skäl startade införandet av digitala lås hos hemtjänstkunderna i början av sommaren. Fram till sista december har cirka ett tusen lås monterats, vilket utgör hälften av den totala volymen handlar om cirka två tusen med dagens omfattning av kunder. Under våren 2026 beräknas alla hemtjänstkunder ha fått digitala lås monterade. Inom hemtjänsten pågår även försök med digital tillsyn på dagtid.

Under året har ett gemensamt kvalitetsledningssystem införts som omfattar både myndighetsutövning och utförare inom nämndens ansvarsområde i egen regi. Ett gemensamt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innebär att nämndens verksamheter har strukturer för ledning och styrning och bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete. Det stödjer planering, ledning, kontroll, uppföljning, utvärdering och förbättring av verksamhetens kvalitet på ett kontinuerligt och systematiskt sätt. Strukturen som införs för kvalitetsarbetet innehåller flera delar och säkerställer att kvalitetsarbetet är systematiskt, transparent och tillför ett kontinuerligt förbättringsarbete inom verksamheterna.

Under 2026 behövs fortsatt arbete med implementering av kvalitetsledningssystemet, så alla berörda medarbetare har full kunskap om systemet och att det leder till en utveckling som ger en förbättrad kvalitet.

Antalet invånare 65 år och äldre har ökat med 10 procent sedan 2019. Gruppen 65–79 år har minskat med 2,2 procent, medan antalet invånare 80 år och äldre har ökat med 53,6 procent. Trots detta ligger antalet personer med hemtjänst kvar på cirka 1 000 invånare och andelen med hemtjänst i gruppen 80+ har sjunkit från 20 procent 2019 till 14 procent 2025. Denna utveckling sker även i andra kommuner. Däremot har antalet personer på särskilt boende följt

den demografiska utvecklingen mer proportionellt och ökat med 33,5 procent sedan 2019. Under 2026 kommer nämnden analysera varför hemtjänstbehovet inte följer befolkningsökningen bland personer 80 år och äldre, samtidigt som behovet av särskilt boende ökar i takt med demografin.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Haninge kommuns styrsystem bygger på kommunens vision och löftet till invånarna. Styrsystemet syftar till att stödja kommunens arbete med att använda befintliga resurser effektivt och tillhandahålla tjänster av god kvalitet. Kommunens styrsystem ska bidra till att ekonomin är i balans, målsättningarna uppnås och att verksamheterna kvalitetssäkras. Det ska sammantaget bidra till kommunens mål om god ekonomisk hushållning.

Styrning och verksamhet ska bedrivas i enlighet med lagar och förordningar samt i linje med verksamhetens grunduppdrag. Haninge kommuns styrsystem består av ekonomistyrning, målstyrning och kvalitetsstyrning. Tillsammans med intern kontroll utgör detta grunden för att styra, leda, planera och följa upp kommunens verksamhet.

För att uppnå bästa effektivitet och nytta krävs ett kommundemensamt agerande och koncernövergripande synsätt. Kommunstyrelsen har därför ett särskilt ansvar att samordna nämnderna samt de kommunala bolagen.

Haninge kommun har för perioden 2023 - 2026 totalt nio övergripande mål som fastställts av kommunfullmäktige i samband med Mål och budget. Till varje mål finns indikatorer med uppsatta målsättningar som sträcker sig till år 2026 och som ska fånga den effekt som avses med respektive mål. För att uppfylla målen i slutet av mandatperioden behöver en förflyttning ske varje år, och takten kan variera mellan åren.

Kommunstyrelsen och nämnderna antar årligen nämnd- och verksamhetsplaner utifrån kommunfullmäktiges Mål och budget. I nämnd- och verksamhetsplanen fastställs nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Nämndmålen formuleras utifrån respektive nämnds ansvarsområde som har fastställts i kommunens reglemente.

En fungerande uppföljning är viktig när ansvar och befogenheter är decentraliserade. Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp kommunfullmäktiges mål, indikatorer och uppdrag tre gånger per år och återrapporterar till kommunfullmäktige två gånger per år. Det ekonomiska resultatet för kommunstyrelsen följs upp fem gånger per år (per februari, april, augusti, oktober och december).

Nämndens ansvarsområden

Äldrenämndens verksamhet styrs huvudsakligen av aktuella lagar inom socialtjänstområdet och hälso- och sjukvården. Ansvarsområdet för nämnden regleras genom kommunfullmäktiges

reglemente till nämnden. Nämnden styrs utöver detta genom de mål och uppdrag som ges av kommunfullmäktige, men också av kommunfullmäktiges vision och löfte till invånarna.

Utifrån reglementet ansvarar äldrenämnden för de uppgifter som kommunen har för:

- Vård och omsorg till personer över 65 år, inklusive förebyggande arbete för äldre, hemtjänst, dagverksamhet, trygghetslarm, korttidsboende/växelvård och särskilt boende.
- Seniorbostäder och samordning av tillgänglighetsanpassningsarbetet i kommunen, tillsammans med andra nämnder och styrelser, för att verka för att de äldre ska ha tillgång till ändamålsenliga bostäder.

Nämnden tillhandahåller särskilt boende för äldre både i egen regi och i privat regi enligt lagen om valfrihet (LOV). Under 2025 har nämnden genomfört en upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) för drift av ett av kommunens egna boende. Hemtjänst erbjuds både via egen regi och enligt lagen om valfrihet (LOV). Totalt finns det cirka 640 personer med beslut om särskilt boende och cirka 995 personer med beslut om hemtjänst.

Mål och uppdrag

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämnd- och verksamhetsplan med budget. Nämnd- och verksamhetsplan med budget är en ettårig plan som fastställer vad nämnden ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2025. I planen har nämnden tagit fram nämndmål, strategiska aktiviteter och indikatorer som konkretiserar vad nämnden kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Nämndmål

Äldre med behov av stöd får en god och trygg omsorg

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet delvis har uppnåtts. Bedömningen baseras på att en ökad andel av de boende uttrycker att de är nöjda eller mycket nöjda med sitt särskilda boende. Den baseras också på att det inom den kommunala hemtjänsten har gjorts ett omfattande arbete för att kundens behov och önskemål ska vara i fokus i genomförandeplanen och därigenom planeringen av den dagliga insatsen.

Koladas effektivitetsindex för äldreomsorgen sammanväger resursindex som baseras på nettokostnadsavvikelse för äldreomsorg med ett kvalitetsindex, vilket baserar sig på brukarnas bedömning av bemötande och inflytande i hemtjänst, bemötande och aktiviteter i särskilt boende, personal med adekvat utbildning i särskilt boende samt väntetid till särskilt boende. Haninge kommuns effektivitetsindex har stigit från 48 (2023) till 60 (2024). I jämförelse med

Stockholms län (71) är Haninge kommuns index lägre, men högre än snittet för Södertörnskommunerna (52). Haninges kvalitetsindex har ökat från 41 (2023) till 56 (2024), vilket är högre än snittet i Stockholms län (52). Haninges kvalitetsindex är också högst bland Södertörnskommunerna.

Årliga brukarundersökningar inom hemtjänst och särskilt boende möjliggör utveckling utifrån brukarnas behov, bland annat genom uppföljning av personalens bemötande. Resultatet för 2025 visar en förbättring inom särskilda boenden där 55 procent upplever att de alltid får ett bra bemötande, en ökning med fyra procentenheter sedan 2024. Inom hemtjänsten minskade andelen från 62 procent till 59 procent. Resultaten varierar mellan utförare och inom hemtjänsten visar egen regi på ett något sämre resultat än privata utförare. Efter undersökningen våren 2025, har verksamheterna i egen regi genomfört insatser för att öka nöjdheten.

Hemtjänstindex är en årlig rapport från SPF – seniorerna som baseras på resultat från nationella undersökningar. Rapporten 2025 visar att Haninges hemtjänstbrukare upplevt försämring gällande lyhörddhet, bemötande och tidshållning, både jämfört med andra kommuner och tidigare år. Nämndens analys visar att resultatet beror på stagnation i kvalitet snarare än försämring, medan andra kommuner förbättrat resultaten. Effekterna av 2025 års arbete med kundfokus förväntas synas i kommande mätningar.

Ett system för systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete har införts och implementeras i verksamheterna. Kvalitetsledningssystemet har förbättrat systematiken i arbetet med avvikelser, synpunkter och klagomål, vilket gör att analyser tydligare kan leda till förbättringar i hela verksamheten. Under hösten har det framgått att implementeringen tar längre tid än vad som bedömdes i delårsuppföljningen, där målet var att den skulle vara klar under 2025. Arbetet med implementeringen kommer att fortsätta under 2026.

Nya villkor för LOV hemtjänst och lansering av LOV särskilt boende har inneburit en genomgående uppföljning av bland annat tillstånd utifrån handläggning av samtliga utförarens ansökningar. Kvalitetsuppföljning har genomförts under hösten av fem av nämndens utförare inom särskilt boende för att säkra att verksamheter uppfyller ställda kvalitetskrav. Fokus har varit språk, utevistelse, kontinuitet och Socialstyrelsens brukarundersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”. Av dessa fem var två boenden i kommunens egen regi och tre boenden privat regi. Samtliga verksamheter har vid uppföljningarna visat att de i stort lever upp till de krav som följts upp med några utvecklingsområden som enheterna behöver återkomma med redovisning av fortsatt arbete kring, bland annat i områdena språkkompetens, förbättringsarbete relaterat till brukarundersökningens resultat och dokumentationsgranskning.

Verksamhetsuppföljningar på övriga verksamheter är planerade under våren 2026.

Införande av digitala lås inom hemtjänsten påbörjades i juni och förväntas öka tryggheten för äldre. Fram till sista december har cirka ett tusen lås monterats, vilket utgör hälften av den totala volymen om cirka två tusen med dagens omfattning av kunder. Det pågår även en pilot med digital tillsyn på dagtid inom ordinärt boende. Nya moderna trygghetslarm som bidrar till

minskad risk för fall och bättre nattsömn och därmed bättre kvalitet och ökad trygghet för de boende har installerats på de kommunala särskilda boende som saknat detta.

Språkbedömning av samtliga tillsvidareanställda inom äldreomsorgens egen regi har genomförts under året. Efter genomförd bedömning har de medarbetare som visat behov av språkstöd erbjudits individuella språkstödande insatser. I samband med rekrytering av tillsvidareanställd personal sker språktester. Från april 2025 genomförs även språktest i samband med rekrytering av timvikarier. I senaste brukarundersökningen framgår att kunderna inom hemtjänsten blivit mer nöjda med personalens språkkunskaper jämfört med 2024.

Strategisk aktivitet	Status
Införa ett systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete	
Förbättra bedömning och uppföljning av individens behov där utvecklingen kan följas både på individ- och gruppnivå	
Utveckla en lättillgänglig äldreomsorg	
Använda digitala lösningar när det går och bidra till god kvalitet för den enskilde	
Införa språkstödande insatser för medarbetare inom äldreomsorg	

Kommunen arbetar hälsofrämjande och förebyggande i nära samarbete med föreningslivet för att fler äldre ska kunna bo kvar hemma längre

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet delvis har uppnåtts genom nämndens omfattande förebyggande arbete. Även andelen av de som är 80 år eller äldre som ansöker om särskilt boende eller om hemtjänst har minskat.

Under året har äldrenämnden fortsatt arbeta för att stärka äldres hälsa och välbefinnande samt motverka ofrivillig ensamhet. Insatser inom nämndens förebyggande arbete har ökat och fortsätter att öka. Exempelvis har antalet besökstillfällen till de olika träffpunkterna ökat med 16 procent (32 508 år 2024 till 37 742 år 2025.) Arbetet i de förebyggande verksamheterna utgår från aktuell evidens och kontinuerlig omvärldsbevakning för att säkerställa kvalitet.

Haninge kommun har de senaste fem åren minskat andelen över 80 år med hemtjänst mer än genomsnittet i riket och i Stockholmsregionen. Samtidigt söker sig fler av invånarna till de icke biståndsbedömda insatserna. Exempelvis väljer många att skaffa trygghetslarm, men avstår från att ansöka om bistånd i form av hemtjänst.

Under året har all hemtjänstpersonal i egen regi genomgått utbildning och blivit Silviacertifierade. Personal inom särskilt boende och dagverksamhet i egen regi genomgick motsvarande utbildning under 2023 och 2024. Silviacertifieringen innebär att alla medarbetare har fått grundutbildning i demenskunskap. Uppföljning och utveckling sker löpande. Medarbetare inom de privata boendena genomgår utförarnas egna utbildningsenheters utbildningar för att bli certifierade i kunskaper inom demenssjukdomar.

Att förbättra personalkontinuiteten inom hemtjänsten är ett prioriterat område. Nämnden har därför infört incitamentstyrd ersättning som belönar utförare som uppnår högre kontinuitet. Målet är att stärka kvaliteten, skapa trygghet för brukarna och minska stressen hos både brukare och personal.

Nämndens verksamheter samverkar aktivt med flera aktörer, däribland Svenska kyrkan och seniorföreningarna, samt samtliga vårdcentraler och Södra nätverket för anhörigstöd. Genom denna samverkan skapas ett brett nätverk av stöd och resurser.

Strategisk aktivitet	Status
Fortsatt utveckling av förvaltningens förebyggande arbete	✓
Öka kvaliteten inom insatsen hemtjänst för att främja trygghet, välbefinnande och möjlighet till att bo kvar i sitt eget hem	▶
Utveckla samverkan med andra nämnder, regionen, föreningsliv, statliga myndigheter och näringsliv	✓

Kommunen har en god ekonomisk hushållning som säkerställer maximal nytta för invånarna av insatta medel

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet i hög grad har uppnåtts. Under 2025 har nämndens nettokostnader minskat trots en fortsatt ökning av antalet äldre över 80 år. Den positiva trenden med en nettokostnadsavvikelse som närmar sig Stockholmsregionens nivå har fortsatt under 2025.

Kostnadsminskningarna har skett inom flertalet verksamheter och nämnden följer kostnader, volymer och kvalitet löpande med hjälp av statistik. Medvetenheten om ekonomisk hushållning har ökat genom månatliga uppföljningar på alla nivåer. Exempelvis har kostnaderna för dagverksamhet och korttidsboende minskat under året.

Nämnden arbetar för att öka rättssäkra beslut om beviljad hemtjänst genom att regelbundet följa upp varje individs behov. Varje ärende bedöms utifrån både kostnad på kort sikt och möjlighet till kvarboende på lång sikt. Förbättringsåtgärder i åtgärdsplaner följs upp regelbundet med förvaltningsdirektör och ansvariga chefer.

Den egna kommunala hemtjänstens kostnader har utvecklats positivt under året, men redovisar fortfarande underskott. Den kommunala hemtjänsten har påbörjat arbetet med att anpassa bemanning och schema bättre efter kundernas behov. Förbättringsinitiativ inkluderar uppdatering av genomförandeplaner och fasta omsorgskontakter till alla kunder. Nämnden har påbörjat en utvecklingsresa som ska säkerställa effektiva flöden från ansökan till genomförande, med särskilt fokus på ökad kontinuitet. För att öka effektiviteten har tekniska lösningar som digitala lås införts och två enheter har flyttat till nya mer anpassade lokaler, vilket inneburit bättre lokalutnyttjande och minskade transportkostnader.

Lagen om valfrihet (LOV) inom särskilt boende infördes under 2025. Detta har medfört att den kommunala utförarorganisationens ersättning justerats till samma nivå som privata utförare, vilket gör det möjligt att erbjuda fler invånare insatser utan kostnadsökning. Under året har den kommunala verksamheten anpassat verksamheten för att arbeta utifrån samma villkor och krav som ställs på privata aktörer. Det har bland annat handlat om anpassningar av bemanning och effektiviseringar genom införande av tekniska lösningar.

För att säkerställa att kommunens skattemedel används på rätt sätt har nämnden genomfört aktiviteter enligt handlingsplanen för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. Flertalet medarbetare inom både egen utförarverksamhet och myndighetsutövning har fått information och deltagit i arbetsmöten om arbetet mot välfärdsbrott. Samverkan med andra myndigheter, som Försäkringskassan och Skatteverket, har utvecklats. Arbetet med välfärdsbrott tas även upp vid verksamhetsuppföljning och dialog med privata utförare. Nämnden bedriver dessutom aktiv omvärldsbevakning för att lära av hur andra kommuner och myndigheter arbetar med frågan.

Strategisk aktivitet	Status
Hålla av kommunfullmäktige tilldela budget (drift och investering)	✓
Säkerställa att nämndens verksamheter är kostnadseffektiva	▶
Medverka i det kommunövergripande arbetet med att förebygga korruption och motverka välfärdsbrott	✓
Säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande	✓

Äldre har möjlighet att välja bland utförare av god kvalitet inom hemtjänst och särskilt boende

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet har uppnåtts i hög grad. Bedömningen baseras på att nämnden har genomfört strukturella förändringar som ökat valfriheten för brukarna, stärkt kvalitetsuppföljningen och skapat bättre förutsättningar för samverkan med externa utförare.

Äldrenämnden har sedan första april infört lagen om valfrihetssystem (LOV) inom särskilt boende. Alla privata utförare i Haninge har gått in i LOV-avtalet. Det har även tillkommit fem privata utförare med verksamhet utanför kommunens gränser. Sammantaget finns det nu elva privata boende enheter samt kommunens sex egna enheter att välja mellan för brukarna. Antalet placeringar på de privata boendena i kommunen har ökat något men detta har inte påverkat efterfrågan på de kommunala boendena som har samma beläggningsgrad som innan införandet av LOV.

För att underlätta för äldre i valet av boende och hemtjänst har en jämförelseguide publicerats på kommunens hemsida. Guiden innehåller information om viktiga faktorer, såsom demenscertifiering, resultat från brukarundersökningar om bland annat upplevd trygghet,

personalens bemötande, utevistelse. Syftet med jämförelseguiden är att ge kommunens invånare möjlighet att jämföra och välja utförare inom hemtjänst och särskilt boende.

Verksamhetsuppföljningar är ett viktigt verktyg för att säkerställa kvaliteten. Sedan LOV infördes inom särskilt boende 2025 följs samtliga utförare upp på samma sätt oavsett verksamhetsform, vilket även gäller för hemtjänsten som tillämpat LOV sedan många år. Under 2025 genomfördes riktade uppföljningar på fem av 11 särskilda boenden med fokus på brukarundersökningen, språk, kontinuitet, utevistelse, läkemedelsavvikelser och patientjournal. Med anledning av ett nytt avtal för hemtjänst enligt lagen om valfrihet (LOV) har samtliga hemtjänstutförare behövt ansöka på nytt i valfrihetssystemet och genomgått en ny granskning som inkluderat kontroll av verksamhetsledning, skatter och tillstånd.

Utförardialoger med externa utförare och egen regi genomförs två gånger per år för att säkerställa god kvalitet inom äldreomsorgen. Utöver detta har hemtjänstutförare deltagit i arbetsgrupper kring utvecklingsprojekt, bland annat införandet av ramtid som från oktober 2025 ger utförarna större frihet att tillsammans med kunderna planera insatser utifrån individuella behov. Både externa och kommunala utförare har även deltagit i planeringen inför införandet av digitala lås hos hemtjänstkunder.

För att säkerställa professionell och tillgänglig kontakt mellan utförarverksamheter och kommunen har varje avtalsområde tilldelats en fast kontaktperson som arbetar konkurrensneutralt tillsammans med utförarna. Detta bedöms stärka upplevelsen av Haninge som en attraktiv företagskommun.

Strategisk aktivitet	Status
Införa valfrihetssystem inom särskilt boende	✓
Utveckla jämförelseguide som utgår från äldres önskemål i valet av boende eller hemtjänst	✓
Förbättra uppföljning av och dialog med de verksamheter som nämnden har avtal med	✓

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade chefer och medarbetare som har invånarna i fokus

Kommentar:

Nämnden bedömer att målet delvis har uppnåtts under året. I och med att äldreförvaltningen har blivit en egen förvaltning finns större möjlighet att kunna fokusera mer på kärnuppdraget och ett nära ledarskap. Äldreförvaltningens ledningsorganisation har anpassats med fokus på nämndens ansvarsområde, vilket i sig bidrar till en bättre arbetsmiljö. Hemtjänsten har genomfört en omorganisation som gör att varje chef får färre medarbetare att leda och mer tid att motivera och stötta sina medarbetare.

Under hösten 2025 genomfördes en medarbetarundersökning som mäter hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet visar på en förbättring från 69,2 2024 till 72,6 2025.

Resultatet är genomgående bättre inom alla delområden av enkäten men de största förbättringarna, 4–5 procentenheter, har skett inom HME motivation och HME ledarskap.

Nämndens verksamheter har under 2025 arbetat med olika insatser för att minska sjukfrånvaron. Uppföljning av lång- och korttidssjukfrånvaro har genomförts, men systembyte har försvårat löpande uppföljning av statistiken. Sjukfrånvaron har minskat från 8,8 procent 2024 till 8,2 procent 2025, men ligger fortfarande över kommunens mål på 6,5 procent.

Nämnden arbetar aktivt för att stärka Haninge kommuns varumärke som arbetsgivare och säkra kompetensförsörjningen. Detta sker genom att planera, samordna och följa upp praktikplatser för elever och studenter från gymnasieskolor, yrkesutbildningar, högskolor och universitet, samt genom att etablera goda relationer med utbildningsaktörerna. Uppdraget inkluderar även samordning av arbetsplatslärande, handledarutbildningar och praktikplatser inom Äldreomsorgslyftet. Under året har nämnden deltagit på ett antal mässor för att rekrytera nya medarbetare till kommunen.

Språktester har införts vid rekrytering av all personal i kommunens egen utförarverksamhet. Vid behov erbjuds personalen individuella språkstödande insatser. Vidare har arbetet med rekryteringsstödet till chefer inom förvaltningen utvecklats.

Många kommuner står inför en stor kompetensförsörjningsutmaning inom vård och omsorg, samtidigt som antalet sökande till programmet har minskat över tid. Just nu pågår kampanjen "För din skull" som är framtagen för att öka intresset för vård- och omsorgsprogrammet bland unga. Syfte med kampanjen är att lyfta fram stoltheten, meningsfullheten och framtidsmöjligheterna inom omsorgsyrken. Äldreförvaltningen i Haninge kommun tillsammans med andra kommuner i Stockholms län är initiativtagande till denna insats.

Strategisk aktivitet	Status
Utveckla arbetssätt för att säkerställa kompetensförsörjningen	
Stärka ledar- och medarbetarskapet hos chefer och medarbetare	
Utveckla arbetsmiljön på arbetsplatsen	

Uppdrag

Nämnden har inga uppdrag under innevarande år.

God ekonomisk hushållning

Nämndens driftbudget för året uppgick till 943,3 miljoner kronor (mnkr). Nettokostnaderna för året uppgick till 895,4 mnkr, vilket innebar en minskning med 34,4 mnkr (3,7 %) i jämförelse med föregående år. Den lägre nettokostnaden jämfört med föregående år beror främst på minskade personalkostnader inom egen regi-verksamheter, men det har även varit högre intäkter för taxor och avgifter samt högre bidragsintäkter under året. Samtidigt har kostnaderna

för köp av platser inom särskilda boenden ökat sedan föregående år, på grund av ökade volymer.

Nettokostnaderna för året innebar ett överskott i förhållande till budget med 47,9 mnkr (5,1 %). Överskottet i förhållande till budget var i huvudsak ett resultat av att verksamheten beviljades och kunde nyttja fler och större bidrag än vad som var känt vid tidpunkten för budgetering, men även på att verksamheten beviljades att nyttja vissa kvarvarande bidrag från föregående år.

I delårsrapporten per augusti prognostiserade äldrenämnden nettokostnader för helåret på 897,3 mnkr. Årets utfall visar på ett överskott i jämförelse med prognos på 1,9 mnkr (0,2 %).

Äldrenämndens investeringsbudget för året uppgick till 15,8 mnkr. Nämnden har inte genomfört eller beställt några investeringar under året. I årsprognosen i delårsrapporteringen per augusti estimerades utgifter för investeringar med 1,0 mnkr. De inköp som planerades och prognostiserades har klassificerats om till förbrukningsinventarier i driftredovisningen, då de inte uppfyllde de redovisningsmässiga kraven för en investering.

Driftredovisning

Äldrenämndens driftbudget för året uppgick till 943,3 mnkr. Nämndens nettokostnader för året uppgick till 895,4 mnkr, vilket innebar en minskning med 34,4 mnkr (3,7 %) i jämförelse med föregående år. Den lägre nettokostnaden jämfört med föregående år berodde främst på minskade personalkostnader inom egen regi-verksamheter, men det var även högre intäkter för taxor och avgifter samt högre bidragsintäkter under året. Samtidigt har kostnaderna för köp av platser inom särskilda boenden ökat på grund av ökade volymer.

Nettokostnaderna för året innebar ett överskott i förhållande till budget med 47,9 mnkr (5,1 %). Överskottet i förhållande till budget var i huvudsak ett resultat av att verksamheten kunde nyttja fler och större bidrag än vad som var känt vid tidpunkten för budgetering.

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändr. 2025/24	%	Budget 2025	Budget- avvikelse 2025
Taxor och avgifter	65,7	54,9	10,8	19,7	63,2	2,5
Försäljning av verksamhet och tjänster	9,3	10,9	-1,6	-14,6	10,7	-1,4
Bidrag	73,2	62,8	10,4	16,6	39,9	33,4
Hyror och arrenden	43,3	43,4	-0,1	-0,2	46,0	-2,7
Interna och finansiella intäkter	144,1	144,3	-0,2	-0,2	143,2	0,9
Verksamhetens intäkter	335,7	316,3	19,3	6,1	303,0	32,6
Personalkostnader	-442,5	-474,7	32,2	-6,8	-437,5	-4,9
Köp av huvudverksamhet	-433,8	-414,7	-19,1	4,6	-434,7	0,9
Köp av tjänster	-25,6	-22,5	-3,1	13,8	-14,6	-11,0
Köp av varor	-31,2	-33,7	2,6	-7,6	-58,8	27,6
Lämnade bidrag	-22,0	-22,3	0,3	-1,5	-23,7	1,7

Lokal- och markhyror	-89,0	-88,1	-0,9	1,1	-88,9	-0,1
Avskrivningar och ränta	-6,7	-7,4	0,7	-9,1	-6,4	-0,3
Interna och finansiella kostnader	-180,3	-182,8	2,5	-1,4	-181,7	1,4
Verksamhetens kostnader	-1 231,0	-1 246,1	15,1	-1,2	-1 246,3	15,3
Verksamhetens nettokostnader	-895,4	-929,8	34,4	-3,7	-943,3	47,9

*) På grund av justering under 2025 av kontogrupper i resultaträkningen avseende interndebitering, skiljer sig 2024 års intäkter och kostnader från vad som redovisades i föregående års årsredovisning.

Verksamhetens intäkter uppgick till 335,7 mnkr, vilket var 19,3 mnkr (6,1 %) högre än föregående år. Inom taxor och avgifter var ökningen 10,8 mnkr (19,7 %), främst avseende avgifter för boenden och matlådor som var högre för året. Hälften av den ökningen förklaras av förändrad redovisning inför 2024, vilket innebar att 2024 års utfall endast bestod av 11 månaders intäkter. Resterande del av ökningen hade flera orsaker och avsåg främst avgiftshöjning och ökade volymer. Även bidragsintäkterna var högre för året motsvarande 10,4 mnkr (16,6 %), vilket beror på att verksamheten kunnat nyttja mer av de beviljade bidragen för året samt att verksamheten beviljades att nyttja vissa kvarvarande bidrag från föregående år.

Jämfört med budget var intäkterna 32,6 mnkr (10,8 %) högre än årets budget. Den positiva budgetavvikelsen redovisades främst inom bidrag (33,4 mnkr), där överskottet i förhållande till budget var dels ett resultat av att utlysning och beslut om bidrag för kommande år till stor del skedde efter det att budgeten hade fastställts, dels att verksamheten beviljades att nyttja vissa kvarvarande bidrag från föregående år.

Verksamhetens kostnader för året uppgick till 1 231,0 mnkr och minskade med 15,1 mnkr (1,2 %) jämfört med föregående år. Personalkostnaderna minskade med 32,2 mnkr (6,8 %) och köp av huvudverksamhet ökade med 19,1 mnkr (4,6 %). De minskade personalkostnaderna avsåg främst egen-regiverksamheterna, som resultat av aktiv bemanningsplanering och effektivare resursutnyttjande. Kostnadsökningen för köp av huvudverksamhet kan härledas till fler köpta platser inom särskilda boenden samt vissa dyrare externa placeringar än föregående år.

Jämfört med budget var verksamhetens kostnader 15,3 mnkr (1,2 %) lägre än budget. Överskottet i förhållande till budget kan främst härledas till köp av varor som är 27,6 mnkr lägre än budget, vilket kommer av en budgetteknisk justering av kostnader motsvarande det generella statsbidraget på 32,4 mnkr som finns med under intäktssektionen som finansiell intäkt. Förutom den positiva budgetavvikelsen har kostnader för köp av tjänst överstigit budget med 11,0 mnkr. Det beror främst på högre kostnader än budgeterat för inhyrd personal inom främst på vissa vakanta nyckelposter inom hemtjänsten. Det avser även tjänster i form av riktade utredningar och utvecklingsarbete som stöd till verksamheten. De flesta av dessa kostnader har täckning i form av bidrag.

Driftredovisning per avdelning

Nedan tabell visar nämndens nettoresultat nedbruten på verksamhetsnivå, i jämförelse med föregående år och årsbudget.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändr. 2025/24	%	Budget 2025	Budget- avvikelse 2025
Äldrenämnden	45,2	23,1	22,1	95,7	-1,6	46,8
Ledning och stab	-62,4	-68,5	6,1	-8,9	-63,3	0,9
Hemtjänst i egen regi	-29,9	-50,9	21,0	-41,3	-9,1	-20,8
Boenden och dagverksamhet	6,6	0,3	6,3	2100,0	-0,1	6,7
Förebyggande och myndighet	-854,2	-833,1	-21,1	2,5	-868,4	14,2
Nestor	-0,7	-0,7	0,0	0,0	-0,7	0,0
Totalt nämnd	-895,4	-929,8	34,4	-3,7	-943,3	47,9

Äldrenämndens ansvar redovisade ett positivt nettoutfall på 45,2 mnkr för året, vilket var 22,1 mnkr (95,7 %) högre än föregående år och 46,8 mnkr högre än budget. Ökningen jämfört med föregående år förklaras av att nämnden kunde nyttja kvarvarande delar av det generella statsbidraget från föregående år. Kostnaderna som motsvarade statsbidraget finns ute hos verksamheterna, därav det positiva utfallet på nämndens ansvar. Överskottet i förhållande till budget förklaras dels av det kvarvarande bidraget från föregående år, dels av att det tekniskt budgeterades en kostnad för köp av varor som motsvarade det generella statsbidraget. Det har medfört att det på nämndens ansvar blivit ett positivt utfall av det generella statsbidraget medan motsvarande kostnader återfinns ute hos verksamheterna.

Ledning och stab redovisade nettokostnader på 62,4 mnkr, vilket var 6,1 mnkr (8,9 %) lägre än föregående. Förändringen mellan åren kan härledas till förändrad debitering av interna IT- och hyreskostnader, som för året kostnadsfördes på verksamheterna i stället för som föregående år, på staben. Nettokostnaderna var i nivå med budget.

Hemtjänst i egen regi redovisade en nettokostnad på 29,9 mnkr, vilket innebar en minskning med 21,0 mnkr (41,3 %) jämfört med föregående år. Minskningen kan härledas till högre intäkter och lägre personalkostnader, vilket förklaras av utveckling till en mer effektiv verksamhet under året. Nettokostnaderna var 20,8 mnkr (228,6 %) högre än budget trots nettokostnadsförbättringen jämfört med föregående år. Verksamheten redovisade lägre intäkter än budget till följd av färre utförda timmar hos kund och högre personalkostnader än budgeterat, vilket berodde på att verksamheten, trots stor förbättring jämfört med föregående år, inte uppnådde den kundtid och effektivitet i personalplanering och resursanvändning, som krävdes för att nå budget.

Boenden och dagverksamhet redovisade ett positivt nettoutfall om 6,6 mnkr, vilket var 6,3 mnkr högre än föregående år. Detta trots lägre intäkter för året på grund av färre platser och lägre beläggning. De lägre kostnaderna förklaras av generell kostnadsmedvetenhet, vilken även bidrog till väsentligt lägre personalkostnader genom ett aktivt arbete med personalplanering och

mer effektivt resursutnyttjande. Verksamhetens nettoutfall var 6,7 mnkr lägre än budgeterat, främst med anledning av bidragsintäkter som inte var budgeterade.

Förebyggande och myndighet redovisade ett nettoutfall på 854,2 mnkr, vilket var 21,1 mnkr (2,5 %) högre än föregående år. Ökningen berodde främst på fler placeringar samt några kostsamma externa placeringar inom särskilda boenden. Årets utfall var 14,2 mnkr lägre än budget, vilket förklaras av lägre kostnader för insatser avseende främst hemtjänst, Det är en trend i många kommuner med en lägre andel av äldre 80+ som ansöker om hemtjänst.

Investeringsredovisning

Äldrenämndens investeringsbudget för året uppgick till 15,8 mnkr. Nämnden har inte genomfört eller beställt några investeringar under året. I årsprognosen i delårsrapporteringen per augusti estimerades utgifter för investeringar med 1,0 mnkr. De inköp som planerades och prognostiserades har klassificerats om som förbrukningsinventarier i driftredovisningen, då de inte uppfyllde de redovisningsmässiga kraven för en investering.

Investeringsredovisning, mnkr	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse	Genomförandegrad %
Investeringar äldrenämnden	0,0	7,0	-7,0	0,0
Investeringar i Tornbergets lokaler	0,0	8,8	-8,8	0,0
Summa - Investeringar	0,0	15,8	-15,8	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Ledar- och medarbetarskap

Engagemanget hos chefer och medarbetare stärks genom att förtydliga förväntningarna på ett aktivt, närvarande och ansvarsfullt ledar- och medarbetarskap kopplat till kommunens och nämndens vision och mål. Genom att öka antalet chefer inom den kommunala hemtjänsten får varje chef färre medarbetare och tid för närmare ledarskap för att tydliggöra roller och ansvar, vilket skapar bättre förutsättningar för ökad delaktighet och ett starkare fokus på kärnverksamheten. Det bidrar också till att stärka organisationens attraktivitet som arbetsgivare – där medarbetare upplever tydlighet, stöd och utvecklingsmöjligheter i sitt dagliga arbete.

	Äldreförvaltningen		Haninge kommun	
	2024	2025	2024	2025
HME	69,2	72,6	77,4	78,7
HME Motivation	66,4	70,6	76,4	77,6
HME Ledarskap	67,8	72,8	77,0	78,5
HME Styrning	73,4	74,5	78,9	80,1

Äldrenämndens verksamhet har genomgått stora förändringar under 2025 trots eller tack vare detta visar medarbetarenkäten en klar förbättring jämfört med 2024 i det sammantagna värdet för HME från 69,2 2024 till 72,6 för 2025. HME värdet för samtliga verksamheter i Haninge kommun har under samma tidsperiod förbättrats från 77,4 till 78,7.

Kompetensförsörjning

Nämndens verksamheter har arbetat med att ta fram kompetensförsörjningsplaner. Arbetet kommer fortsätta i ett kommunövergripande perspektiv. Språktester har genomförts för all kommunal personal i utförarverksamheterna. Vid behov har personalen erhållit individuellt språkstödande insatser. Silviacertifiering av all kommunal personal inom hemtjänsten har genomförts. Många kommuner står inför en stor kompetensförsörjningsutmaning inom vård och omsorg, samtidigt som antalet sökande till programmet har minskat över tid. Just nu pågår kampanjen "För din skull" som är framtagen för att öka intresset för vård- och omsorgsprogrammet bland unga. Syfte med kampanjen är att lyfta fram stoltheten, meningsfullheten och framtidsmöjligheterna inom omsorgsyрки. Äldreförvaltningen i Haninge kommun tillsammans med andra kommuner i Stockholms län är initiativtagande till denna insats.

Arbetsmiljö

För att bättre kunna fokusera på verksamhetens kärnuppdrag och förstärka styrning och ledning av de olika verksamheterna och därigenom skapa förutsättningar för ett närmare ledarskap i en tid av förändring delades tidigare social-och äldreförvaltningen upp i två förvaltningar den 1 maj.

Som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämndens verksamheter bearbetat resultatet från arbetsplatsundersökningen, identifierat fokusområden och upprättat handlingsplaner för att utveckla arbetsmiljön. Målet är att säkerställa ett strukturerat och gemensamt arbete med de utvecklingsområden som identifierats. Genom regelbunden uppföljning ska handlingsplanerna omsättas i praktiken, bidra till förbättrad arbetsmiljö, ge stärkt delaktighet och skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar verksamhet. Inom hemtjänsten har personalen fått tillgång till bättre anpassade lokaler.

Sammanställning personalstatistik

Antal anställda

Under 2025 har antalet anställda inom äldreomsorgen i Haninge kommun minskat från 676 till 619, vilket är en minskning med 57 personer eller med 8,4 procent. Minskningen beror delvis på förändringar i den centrala lednings-/stabsorganisationen, men också på förändringar i den egna utförarorganisationen för att anpassa organisationen till kostnadsnivån hos LOV utförarna inom hemtjänst och särskilt boende.

Äldreförvaltningens anställda är övervägande kvinnor 528 jämfört med 91 män.

579 är tillsvidareanställda och 40 med tidsbegränsad anställning.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har minskat från 8,8 procent till 8,2 procent under 2025. Ett fokusområde under 2026 kommer att vara rehabiliteringsprocess i syfte att medarbetare snabbare kan återgå till arbetet efter sjukfrånvaro. Av den totala sjukfrånvaron står korttidsfrånvaron för 57,3 procent.

Sjukfrånvaron är högre bland kvinnor 8,6 procent jämfört med 5,2 procent bland män.

Sjukfrånvaron är högst bland gruppen anställda 50 år och äldre 9,5 procent för att ligga på 6,7 procent i gruppen 30–49 år och lägst i gruppen 29 år eller yngre 4,4 procent.

Förväntad utveckling

Demografiskt väntas en fortsatt ökning av invånare över 80 år, särskilt gruppen över 85 år, vilket ökar behovet av särskilt boende och mer avancerad hemtjänst. Samtidigt har efterfrågan på enklare serviceinsatser minskat. För att möta framtida behov prioriterar nämnden förebyggande arbete, digitalisering (till exempel avancerade trygghetslarm och digitala nycklar), och fortsatt utveckling av träffpunkter. Samverkan med civilsamhället och Region Stockholm är fortsatt viktig för att stärka hälsofrämjande insatser och skapa en mer sammanhållen vård- och omsorgskedja. Särskilt lyfts vikten av en utvecklad dialog med både kommunala och privata utförare inom ramen för valfrihetssystemet (LOV) – både inom hemtjänst och inom särskilt boende. Detta ska säkerställa en likvärdig och god vård och omsorg oavsett driftsform.

Ett fortsatt fokus kommer att ligga på hälsofrämjande insatser där effekterna av dessa ska kunna följas över tid. Även om de ekonomiska resultaten bedöms ta tid att realisera, är insatserna avgörande för att skapa en mer hållbar och förebyggande äldreomsorg. Genom kontinuerlig uppföljning och lärande kommer nämnden att säkerställa att utvecklingen sker i rätt riktning och med rätt prioritering.

Omställningen till ny socialtjänstlag SoL innebär att arbetssättet behöver ha ännu mer fokus på förebyggande insatser. Det är ett långsiktigt förändringsarbete som kommer att pågå under flera år och kräver både organisatorisk anpassning och utveckling av nya digitala lösningar.

Från 1 januari 2026 gäller nya bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen (HSL) som stärker vårdens beredskap för kris och krig. Lagen omfattar både kommuners och regioners verksamhet och innebär flera viktiga förändringar. Kommuner och regioner ska enligt lagen planera hälso- och sjukvården så att beredskap upprätthålls vid katastroftillstånd, masskador eller andra allvarliga händelser. Från 1 januari 2027 införs krav på att kommuner och regioner lagerhåller kritiska sjukvårdsprodukter såsom läkemedel och skyddsutrustning. Äldrenämndens verksamheter kommer under 2026 att arbeta tillsammans med regionen för att stärka krisberedskapen. Krisberedskap kommer även att vara i fokus i kommande utförardialoger med utförare av hemtjänst och särskilda boenden.

Konkurrensutsättning

Äldrenämnden har under 2025 genomfört flera aktiviteter för att stärka avtalsstyrning och avtalsuppföljning. En ny process kopplad till hela inköpsprocessen har utvecklats tillsammans med den centrala upphandlingsorganisationen, där roller och ansvar förtydligats. Detta inkluderar tydligare avtalsansvar och utredningsfas för nämnden. Arbetet med kategoristyrning har även påbörjats.

Upphandling av nya avtal

Avtalsbeteckning	Diarienummer	Kommentar
Digitala lås	UPP 2025–00055	Upphandling slutförd
Driftentreprenad Johanneslund	AN-2025-00107	Upphandling slutförd
Digitala hembesök	UPP 2025–00099	Direktupphandling av pilot slutförd. Upphandling för permanent drift finns med i upphandlingsplan 2026.

Befintliga avtal som upphandlats på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer	Kommentar
Vårdhygien	AN-2025-00021	Upphandling slutförd
Medicintekniska produkter, hjälpmedel och tillhörande tjänster,	SUN 2020–136	Förseningen beror på komplexiteten i upphandlingen och att det är en samordna upphandling med flera intressenter och olika behov som kräver nära samverkan. Upphandlingen förväntas slutföras under början 2026
Tillagning och leverans av kylda matlådor	SUN 2020–032	Upphandling slutförd

Äldrenämnden har under året infört LOV på särskilt boende för äldre och upphandlat driften av Johanneslunds särskilda boende. I samband med införandet av LOV inom särskilda boenden har samtliga leverantörer granskats vid ny ansökan. Stort fokus har även varit på verksamhetsövergång och att utbilda och skapa samarbeten till nya leverantören inom valfrihetsystemet. Införandet av LOV och driftentreprenaden leder till minskade kostnader och förbättrad kvalitet i verksamheterna.

Utifrån lågt kontraktvärde har äldreförvaltningen även genomfört direktupphandlingar som avser el-cykel till hemtjänst, bårtransporter, massagestolar, utbildning specialistundersköterska, digitala hembesök, system för handläggning av bostadsanpassningsbidrag, medicinsk fotsjukvård. Därutöver har vissa direktupphandlingar för enstaka platser skett.

Upphandlingen av medicintekniska produkter är försenad, utöver denna finns inga avvikelser mot äldrenämndens upphandlingsplan 2025.

Arbete pågår med att upphandla medicintekniska produkter.

Intern kontroll

En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Nämnden har inför 2025 identifierat risker inom områdena ramavtals trohet, uppföljning av insatser, fakturahantering och otillbörlig påverkan. Inom alla områden har kontroller genomförts.

Kontroller och åtgärder

Ramavtalstrohet och direktupphandling

Att nämndens verksamheter inte följer ramavtal, att avsteg från ramavtal görs utöver vad som anges i rutin samt att direktupphandling inte sker enligt gällande lagstiftning och riktlinjer.

Kontrollmoment	Frekvens
Kontroll av ramavtalstrohet bland nämndens verksamheter	Årsbokslut
Beskrivning: Kontroll av att nämndens verksamheter följer ramavtal och att avsteg från ramavtal endast görs enligt rutin. Stickprov för att se följsamhet av ramavtal och om giltiga skäl finns dokumenterade då avsteg gjorts. Genomgång av dokumentation från genomförda direktupphandlingar vilken stäms av mot riktlinjerna. Utbildning av berörda funktioner samt förankring av vikten av att följa gällande bestämmelser samt kännedom om möjligheten att använda direktupphandling.	
Resultat: Resultatet i internkontrollen indikerar att efterlevnad av kommunens ramavtal är bristfällig inom äldrenämndens verksamheter. Direktupphandlingar har inte gjorts enligt regelverket. Utbildningsinsatser har genomförts men i begränsad omfattning. Internkontrollen påvisar att det finns behov av fortsatt kompetensutveckling avseende kommunens upphandlade ramavtal samt hur verksamheterna ska agera vid inköp.	
Åtgärd: Utbildningsinsatserna kommer fortsätta under 2026 och organisationen förstärks för att kunna vägleda och stödja även vid mindre upphandlingar. Arbetet inkluderar att säkerställa att fler medarbetare har kunskap om tecknade avtal. Ramavtalstrohet ingår som kontrollmoment i äldrenämndens internkontrollplan 2026.	

Uppföljning av insatser enligt SoL

Att uppföljningen av enskildas beslutade insatser enligt SoL inte sker i rätt tid och enligt gällande bestämmelser.

Kontrollmoment	Frekvens
Granskning av tillämpning av egenkontroller	Årsbokslut
Beskrivning:	

Kontrollmoment	Frekvens
Kontroll av att uppföljning av enskilda beslutade insatser enligt SoL sker i rätt tid enligt gällande bestämmelser.	
Resultat: Uppföljning har genomförts och visar att beviljade insatser följs upp på månadsbasis innan de löper ut. Detta sker med stöd av systemets påminnefunktion. Rutinen täcker dock inte samtliga insatstyper i full utsträckning. Under året har därför kompletterande åtgärder vidtagits avseende uppföljning av boendeplaceringar.	
Åtgärd: Det finns behov av att se över rutinerna för uppföljning av boendeplaceringar, särskilt avseende placeringar som ligger utanför LOV-avtalen. Detta omfattar dels placeringar som gjorts utanför kommunen av särskilda skäl där kommunens olika boenden inte varit ett lämpligt alternativ, dels placeringar som gjorts enligt den tidigare länsöverenskommelsen.	

Fakturahantering

Att det finns brister i verksamhetens fakturahantering som negativt inverkar på förutsättningarna för god ekonomisk hushållning.

Kontrollmoment	Frekvens
Stickprov fakturaunderlag	Årsbokslut
Beskrivning: Stickprov för att kontrollera att granskning gjorts enligt attestreglementet samt att bokföring gjorts på korrekt konto, ansvar och verksamhet innan godkännande.	
Resultat: Stickprovskontroll har genomförts av fakturor konterade på förtroendekänsliga poster. Fakturorna omfattar kostnader för kurser, planeringsdagar, och representation. Resultatet av kontrollen visar på brister i hanteringen av fakturorna. Identifierade brister är att korrekt underlag saknas så som syfte och deltagarlistor samt att i vissa fall har fakturorna felaktigt attesterats av chef som själv anordnat eller deltagit vid det aktuella tillfället.	
Åtgärd: Riktade informationsinsatser planeras för samtliga medarbetare med attesträtt, vilket omfattar både granskningsattest och beslutsattest. Särskilda informationsmöten kommer att ske med förvaltningens ledningsgrupper 2026. Attestrutiner kommer att gås igenom i anslutning till presentationen av ändringar i kontoplan 2026.	

Otillbörlig påverkan, felaktiga utbetalningar, jäv- och intressekonflikter

Risk att det saknas ett fungerande arbetssätt för att förhindra och upptäcka otillbörlig påverkan, felaktiga utbetalningar samt jäv- och intressekonflikter.

Kontrollmoment	Frekvens
Kontroll av åtgärder i verksamheterna för att förhindra och upptäcka otillåten påverkan, felaktiga utbetalningar samt jäv- och intressekonflikter.	Årsbokslut
Beskrivning: Kontroll av att samtliga verksamheter har genomfört riskanalyser av sina verksamheter med hänsyn till: - Otillbörlig påverkan -Felaktiga utbetalningar -Jäv- och intressekonflikter Kontroll av att samtliga verksamheter utifrån riskanalys tagit fram en handlingsplan för ovanstående.	

Kontrollmoment

Frekvens

Kontroll av att medarbetare anmält bisyssla. Att medarbetare tillfrågats i samband med medarbetarsamtalet.

Resultat:

Under perioden 2024–2025 har samtliga verksamheter erhållit informations- och utbildningsinsatser avseende genomförande av riskanalyser samt upprättande av handlingsplaner baserade på dessa analyser. Majoriteten av verksamheterna har rapporterat att arbetet är genomfört.

Chefsbyten, personalomsättning på andra centrala funktioner samt genomförda organisationsförändringar medför dock att hela processen – från riskanalys till färdig handlingsplan – behöver initieras på nytt inom ett flertal verksamheter. För att säkerställa aktualitet och relevans krävs årlig uppdatering av riskanalyser och handlingsplaner inom samtliga verksamheter.

Åtgärd:

Fortsatta utbildningsinsatser och utveckling av arbetet med riskanalyser krävs. Uppföljning av handlingsplaner kan utvecklas i samverkan mellan olika verksamheter för att fånga vidden av vilka risker som finns inom de olika verksamheterna.

Bilagor

Kommunfullmäktiges indikatorer

Indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026
Möjlighet att komma utomhus i särskilt boende för äldre	58,0%	64,0%	63,0%	59,0%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bra bemötande, andel (%)	64%	62%	59%	76%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bra bemötande, andel (%)	46%	51%	55%	60%
Medarbetarengagemang (HME)		69.2	72.6	83.0
Sjukfrånvaro		8,8%	8,2%	6,5%

Nämndindikatorer

Indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026
Kvalitetsindex äldreomsorg	41	56		55
Brukarens beslut anpassat efter behov hemtjänst	69	69	61	75
Andel som helt eller delvis uppnått målet med insatsen hemtjänst		57,0%	75,7%	60,0%
Andel som helt eller delvis uppnått målet med insatsen särskilt boende		74,5%	74,0%	60,0%
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare med minst 2 besök dagligen möter under 14 dagar, medelvärde	15,0	16,0	14,0	14,0
Antal besök i öppna/förebyggande insatser	27 508	32 535	37 742	35 000
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%)	83,0%	84,0%	83,0%	86,0%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%)	82,0%	81,0%	80,0%	84%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - personalen pratar och förstår svenska, andel (%)		83,0%	84,0%	86,0%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - personalen pratar och förstår svenska, andel (%)		80,5%	78,6%	85,0%
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kronor per invånare 80+ utfallet för 2025 är en preliminär beräkning	67 115	62 347	54 000	67 000

Indikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Mål 2026
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kronor per invånare 80+ utfallet för 2025 är en preliminär beräkning	159 858	153 007	148 500	150 000